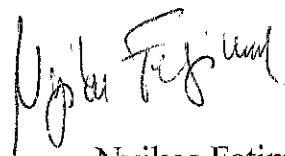

Esélyegyenlőségi szószóló beszámoló

2016. május 1. – 2017. április 31.

Készült: Budaörs, 2017. október

Nyikes Fatime

Esélyegyenlőségi szószóló

Előszó:

A szószóló a feladatait az esélyegyenlőség megvalósítása érdekében a Szociális Munka Etikai Kódexében meghatározott szakmai és etikai normák szerint végzi.

Alapvető célja, hogy munkája során az általa nyújtott szolgáltatások megkülönböztetés nélkül elérhetőek legyenek minden kliens számára, megteremtve a lehetőséget a hátrányos helyzetű társadalmi személyek, csoportok részére a hozzáférési esélyeik javítására.

Ennek érdekében arra törekszik, hogy elhárítson, kiküszöböljön és elkerüljön minden olyan befolyásoló tényezőt, amely az ilyen irányú munkavégzését gátolja, mindenféle elfogultságtól mentesen.

Az esélyegyenlőségi elvek érvényre juttatása érdekében célja a szociális területen tevékenykedő intézményekkel, szervezetekkel és szakemberekkel való kapcsolatfelvétel és -tartás, hogy hálózatként együttműködjenek a társadalmi problémák megoldása érdekében. Ehhez szakmaközi egyeztetéseket, fórumokat, programokat szorgalmaz a hatékony együttműködés érdekében, melyben fontos szerepe van a bizalom, a tolerancia, az elfogadás erősítésének és a közösségfejlesztésnek.

A szószóló elősegíti, hogy a társadalmi változások a kliensei számára a szabadság és a társadalmi igazságosság elve alapján érvényesülhessen, a beavatkozása révén pedig a rászorulóknak a társadalmi környezetükkel is fokozottabban kapcsolatba kerülhessenek és igényeik és kéréseik eljuthassanak a város döntéshozatali szervéhez érdekeik kellő képviselésével.

Az esélyegyenlőség esetleges hiányát tapasztalva a szószóló a helyzetfelismerés és problémafeltárás után javaslatot tesz a helyzet megoldására.

Az esélyegyenlőségi elvek érvényre juttatása érdekében a szószóló fokozottan ügyel az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre.

Sérülékeny csoportok Budaörsön:

Gyermekek és fiatalok:

Fontos, hogy a felnővekvő generáció egészségesen tudjon fejlődni, egészséges felnőtt válhasson belőle. Ennek érdekében szükséges időben felmérésük és állapotuknak megfelelő fejlesztésük biztosítása. Sok esetben a magatartászavar háttérében funkcionális probléma áll, vagy olyan rejtett betegség, melynek diagnosztizálása elmaradása miatt jelenléte a magatartási jegyekben mutatkozik meg. A korai fejlesztés jelentősége ezen tünetek kiküszöbölésére szolgál. Ilyen lehet a hallássérülés, a látássérülés, vagy a mentális zavarok. A látássérülés esetében a gyermeki szervezet igyekszik kompenzálni (akár 9 dioptriáig is), Pl egy tompalátó szemet 9 éves korig lehet korrigálni. Ennek elmaradása esetén a látássérülés tartóssá válik és kihathat a felnőttkori életminőségre is. A beszédfejlődés elmaradásának háttérében lehet hallássérülés, vagy ingerszegény környezet. A korai fejlesztéssel a későbbi problémákat - a kudarcos iskolai előmenetelt és a beilleszkedési zavarokat - lehet megelőzni. Fontos lenne a korábbi ellátás biztosítása, jelenleg Budaörsön nem (de máshol sem) működik a hagyományos korai fejlesztés.

Az iskolai rendszer központosításának eredményeként a logopédiai szolgálat kapacitása annyira lecsökkent, hogy nem jut elég idő és szakember az érintett gyermekekre. Bizonyos fejlesztésekre kizárólag gyógypedagógiai végzettséggel rendelkező fejlesztő tanár alkalmazható és sajnos, nincs kellő számban a terület igényeit kielégítő gyógypedagógus

szakember. Így pl. a Mindszenty József Óvoda speciális (Őzike) csoportja működése ellehetetlenedett.

Mivel a városvezetés a központi elvonások ellenére is fontosnak tartja a korábbi színvonalon teljesíteni feladat-ellátási kötelezettségeit, - még ha ez nagymértékben terheli is a költségvetést -, fontos, hogy a város akár saját erőből megoldja a szakemberhiány sürgető problémáját.

Időskorúak:

A város kiemelt figyelmet fordít az időskorúakra, nyugdíjasokra, így pl. minden igényt kielégítő akadálymentesítéssel rendelkező újjépítésű intézmény került átadásra számukra. A Nyugdíjas Ház használatát teljes mértékig a városi nyugdíjas klubok döntési jogkörében hagyták, ezzel is biztosítva érdekeik védelmét és a tisztelet kifejezését irányukban. Aki aktív korában alkotóeleme volt a gazdaság és az ebből kifolyólagos jólét biztosításának, arról nyugdíjasként sem felejtkezik el a Város, intézkedéseinek keresztül tapintható a megbecsülés szándéka.

2007-ben Idősbarát Díjat kapott Budaörs Város Önkormányzata és Idősek Tanácsa is működik a városban, melynek rendszeresen kikéri véleményét.

Egészségkárosodással és fogyatékkal élő személyek:

Az alapellátási kötelezettségén felül a város olyan szakellátási formák finanszírozását vállalta, melyek esetenként civil szervezeteken keresztül valósulnak meg.

Így támogatást élvez a Mozgáskorlátozottak Budaörsi Egyesülete, a Buláke és a Seneca Alapítvány is, és megállapodást kötött az önkormányzat a szenvedély betegek alacsonyküszöbű ellátásra a Katolikus Karitással is.

A Bleyer Jakab Általános Iskola Árpád utcai tagozata foglalkozik a súlyosabb esetekkel, de az SNI-n belül is egyre több a súlyosabb diagnózisú gyermek (autizmus, ADHD). Mivel ezek tanulók egyre nagyobb arányban jelen vannak az integrált oktatásban, emiatt – meglátásom szerint – e területen a prevencióra érdemes nagyobb hangsúlyt fektetni.

Támogató szolgálat fenntartása nem kötelező települési szinten, ennek ellenére a város feladatának érzi annak működtetését, így a fel nem sorolt célcsoportok irányába is biztosítja a szükséges szolgáltatásokat.

A társadalmi, vagy vagyoni helyzetük miatt hátrányos helyzetűek, valamint családi állapotuk miatti hátránnyal küzdők:

Ellátásuk a helyi családsegítő és gyermekjóléti szolgálaton keresztül valósul meg. Az önkormányzati tervek szerint a két intézmény összevonásra kerül - földrajzi értelemben -, azaz új épületbe kerülne át. Az összevonásnak figyelembe kell venni az épület méretét, belső adottságait, elrendezését. Legyen külön helyiség az ügyfeleket fogadó és fejlesztő irodáknak, a szociális, valamint közösségi, csoportos foglalkozásra alkalmas tereknek és elkülönített adományraktárnak is legyen hely. Vegye figyelembe a helyszín kiválasztása, hogy a város mely részén fordulnak meg az igénybe vevők. A család és gyermekvédelmi esetek koncentráltabban a kertvárosi részekre lokalizálódnak.

Az átszervezés stratégiájának biztosítania kell az intézmény feladatellátásának sértetlenségét és működésének gördülékenységet.

A Vöröskereszt és a Máltai Szeretetszolgálat jelenléte a városban további biztosíték a terület sérülékeny tagjai számára, valamint a szociális iroda szemlélete, mely szerint senkit nem lehet ellátás nélkül hagyni a városban.

Mindettől függetlenül a fővárosi hajléktalanokkal kapcsolatos intézkedések eredményeként a Budapestről kiszoruló fedél nélküliek problémája egyre érezhetőbb gondot okoz.

Nemi, etnikai, vallási, nemzetiségi alapon történő hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásom. Női vezetőként sem tapasztaltam hátrányt, sőt városszerte is számtalan nő tölt be jelentős vezető pozíciót.

A városban, térségben élő nemzetiségi csoportok is képvisellel bírnak a kisebbségi önkormányzatok működésével. Kulturális programjaik integrálódtak a város életébe színesítik azt és egyfajta szemléletformáló hatású együttéléssé érték össze. Egyedül a cigány lakosságot nem érzékelem közösségként megjelenni a város nemzetiségei között.

2016-2017 összegzése:

A megbízatás első évében igyekeztem olyan kapcsolati hálót kialakítani, mely segítségemre volt abban, hogy naprakész lehessen a város működésével, illetve működtetésével kapcsolatban.

Ennek érdekében rendszeresen részt vettem a Képviselő-testületi és bizottsági üléseken és intézménylátogatás formájában személyesen találkoztam az alábbi szervezetek képviselőivel:

- Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség Idősek Otthona: a nagyon elhivatott, szakképzett vezetés minden lehetséges módon igyekszik maximálisan ellátni feladatát, az idős emberek gondozását, ápolását, állapotuk szerinti lehetőségek sokoldalú kiaknázását, hogy intézményi keretek között ugyan, de szép és méltó öregkort tudjanak biztosítani lakóik számára. A nehézségek a megváltozott jogi háttérből gyökereznek, ugyanis 2013-ban a gondozási szükséglet felmérés bevezetésével szigorodtak a felvételi követelmények és 2016-ban a vonatkozó rendelet további korlátozásokat hozott a rendszerbe. Különösen magas pontszámmal lehet csak bekerülni, amiket az önellátási képességek teljes lecsökkenése, vagy megszűnése esetén kaphat a jelentkező. Ebből adódóan az intézmény lakóinak összegézségi állapota zuhanásszerű romlást mutat. Sokkal több a kerekesszékes, vagy ágyhoz kötött idős ember. Nincs olyan közösségi tér, ahol összegyűlhetnek ezekkel a feltételekkel együtt, így már nem megfelelő a kiépített infrastrukturális környezet, tehát az egyenlő esélyű hozzáférés nehezen, vagy csak korlátozottan tud megvalósulni. Erre a helyzetre már reagált az Önkormányzat, mely szerint kilátásban van már a probléma megoldása: új szárny épül, amely minden igénynek meg tud felelni a jövőben.
- Máltai Szeretetszolgálat: a Clementis utcai idősek napközi otthona, kellemes hangulatú intézmény. Minden rászoruló maradéktalanul ellátnak az otthoni segítségnyújtás, az étkeztetés és jelzőrendszeres segítségnyújtás formájában egyaránt. A napközi igyekszik az idősek életminőségét javítani a hétköznapiakban, szinte egyénre szabott elfoglaltság formájában is. Férőhelyei majdnem teljesen kihasználtak, de szükség esetén még tudnak fogadni 1-2 idős embert, akiknek segítség a napközbeni ellátás, akár fizikai akár lelki értelemben. Van, aki demenciája miatt a családja kérésére tölti itt a napjait, van, aki a társas kapcsolatok miatt veszi igénybe az ellátást. A jól harmonizáltan működő rendszer miatt teljességgel megvalósul az esélyegyenlőség a budaörsi idősellátás során.
- Gondviselés Háza Fogyatékkal Élő Személyek Nappali Ellátása: az itt tett látogatásom alkalmával rengeteg kézműves termékkel találkoztam a barátságos és érdeklődő gondozottak mellett. Az intézményben a férőhelyek kihasználtsága optimális, minden igénynek megfelelő. Itt is lelkes és elhivatott szakemberekkel találkoztam, akik a gyakori személycsere ellenére szívügyüknek tekintik a fogyatékos emberek mindennapjainak segítségét. Az akadálymentes fürdőszoba hiányzott a régi épületből, de 2016-ban önkormányzati beruházással ez is megvalósult.

Budaörs város hiánytalanul eleget tesz az esélyegyenlőségi követelményeknek, de a központilag működtetett területek anomáliáiból fakadó hátrányokra helyi szinten kell válaszokat keresnünk. Ezért kezdeményeztem a Gyermekvédelmi Fórum létrehívását, mely arra hivatott, hogy gördülékenyebb estekezelés valósuljon meg a budaörsi gyermekek és családok érdekében. Havi rendszerességgel zajlanak az ülések a terület szakembereinek részvételével.

Konkrét eset kísérésében is részt vettem: szülői megkeresésre - a gyermek esetleges gondozásba vétele ügyében - több ízben egyeztettem a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársával és az édesanya kérésére elkísértem őt Tatabányára a gyermekjogi képviselővel történő megbeszélésre. A továbbiakban a GYEJO munkatársai kísérik figyelemmel a család ügyét.

A szószólói poszt létrehozásával, munkámmal kapcsolatban több alkalommal voltam a helyi média vendége: BVTV, Budaörsi Napló, Budaörsi Infó, és megjelentek a riportok az orgánumok és több helyi civil szervezet közösségi oldalain is.

A bizottsági és testületi ülések alkalmával láthattam, hogy a város vezetése mennyire komolyan veszi a lakosság komfortérzetének biztosítását, annak ellenére, hogy a központosítás miatti elvonások és az önkormányzati normatíva drasztikus lecsökkentése kis híján ellehetetleníti azt. A korábbi feladat-ellátási kötelezettségeket igyekszik oly módon fenntartani, hogy a költségvetés nehézségei ne legyenek érezhetők a városi polgárok számára.

Igyekszem további fórumokat teremteni a beszélgetésekre, a személyes kapcsolatok elmélyülésére. Fontosnak tartom a szervezetekkel való egyeztetést, akkor is, ha semmilyen akut probléma nincsen. Úgy gondolom, hogy a pozíció bizalmi alapon is el kell még mélyülnön, hogy egy biztonsági elem lehessen a sérülékeny csoportok számára, mintegy kézzelfogható hitelesítése annak, hogy komolyan veszi őket a városvezetés.

Emiatt a jövőbeni céljaim egyik fő pillérét képezi a Budaörsi Tanodával a kapcsolatfelvétel és az ottani szubkultúra felkarolása, melynek középpontjában a tehetséggondozás állna.

A gyermekvédelmi területhez szorosan kapcsolódóan megkeresés érkezett hozzám a hátrányos helyzetű tehetséges gyermekek támogatásáért. Ezzel kapcsolatban szeretnék továbblépni. A frissen elnyert Gyerekbarát Település cím tovább erősítése érdekében olyan kismamák számára is szeretnék lehetőséget biztosítani, akik gyermekvállalásuk során nehézségekkel küzdenek, akár szocializációs hiányosság, akár gyermekük elvesztésének feldolgozása terén.

Javaslatot tettem az idei **IV. Prevenció Szakmai Napot** témáira és a szervezésben felajánlottam aktív részvételemet a szervezőknek.